

Afyon Vilâyeti Belediye Meclisi Zabıtnamesi

17-Şubat-944 Perşembe

Esas №

Karar №

10

IV. inci intihap ikinci ıqtima devresinin 1944 yılı

4.inci in'ikadının birinci celsesi 17-2-944

Perşembe

Gebze muhasebei hususiye memurlugu tarafından satılığa çıkarılan makinalardan birinci ve ikinci gruplardan ikisini veya birisini almak üzere müzayedeye iştirak etmek için Belediyemiz tarafından iki memur gönderilmiş isede , mal sahibi borcu yatırarak makinaları icra yillile satılıktan kurtarmış olduğundan ihaleye iştirak edilememiş ve şirketin bunları hususi surette satacağı ve büyük makinaya 75 bin lira küçüğünde 50 bin lira istemekde olduğu ve Belediyemizetahriri teklifte bulunacağı , ihaleye iştirak etmek üzere giden arkadaşlarımızın izahatından anlaşılmıştır .

Belediyemizin elinde bulunan her üç makinanın dizele olmasına , mütehassısların ifadelerine göre dizellerin tabii ömürlerinin 15 sene olmasına ve bu makinaları 17 senedenberi işletilmekde olmasına ve bu makinalardan birisinin kırığının kırılması , diğerinin kırığının - egrilmesile beraber piston kapağının kırılması yüzünden gayri faal bir halde bulunmaları , kırık tamirinin memleketimizde yapılamayacağı , yapılan ve yaptırılan araştırmalar neticesinde anlaşılmasına ve tamir yapılmış olsa bile makinalar ömrünü ikmal etmiş olduklarından yedek aletlerinin bile tedariki mümkün olmayan bu harp senesi içinde bu makinaların arızasız , kazasız ve devamlı işletilmeleri mümkün olmayacağı neticesine varılarak Memleketin tenvirat işinin esaslı surette hallinin büyük bir zaruret olduğunda ittifak edilmiştir .

Cim arslan şirketi tarafından satılmakta olan makinaların evsafı verilen mühendis raporuna göre memleketimiz ihtiyacını karşılayacakdurumda olduğu anlaşıldığından bu makinaların değer ve kıymeti üzerinde de araştır-

Afyon Vilâyeti Belediye Meclisi Zabıtnamesi

Esas №

Karar №

malar ve münakaşalar yapıldı .

Belediyemiz harp ilanından evvel 500 beygirlik kuvvetinde bir buhar makinası grubu satın alması düşünmüş ve bu hususda ilan yapmış olduğundan bu dosya celp ve meclis huzurunda tetkik edildi .

ikişer yüz ellişer beygirlik iki makina için montaj masrafilebirlikte (63800) lira bedeli keşif konulmuş olduğu halde yapılan ilana rağmen hiç bir müteahhit bu fiâte talip olmamış olduğu görüldü . Diğer taraftan Belediyemize Akosman müessesesi delaletile Kurdaş firması tarafında n yapılan teklifte 400 beygirlik bir buhar makinasının fabrika teslimi yüz bin lira istenildiği ve mukavele aktinden sonra teslim için 18 ay möhlet istenildiği ve yapılan teklifte Nafiâ vekâletince görülen noksanların ikmalinden sonra resmi formalitasinin ikmali derpiş edilmesine rağmen bir seneden ~~her~~ daha fazla bir zamandanberi mukavele akti mümkün olmadığı görüldü .

Bu sebeblere ve bil'hassa içinde bulunduğumuz harp dolayısıyla bütün fiâtlarda vasati olarak bire beş yükselme olduğu göz önünde bulundurulur . İhtiyace yeter derecede gaz tedarikinde imkânsız olduğu düşünülür ve memleket haricinden makine getirilmeside imkânsız denecek kadar müşkil ve memleket dışından gelmesi muhtemel bir makina hakkında eksiltme ve artırma kanununun istediği teminatı alarak bir mukavele yapmak mümkün olmadığı gibi böyle bir teminat alınması mümkün bile olsa makinanın başına bir arıza geldiginden peşinen verilen paranın harpten evvel geri almak imkânsızlığide kuvvetli ihtimal içinde bulunmasına ve memleket dahilinde de başkaca böyle bir makine bulma k ümidi olmadığı gibi , bulmak mümkün bile olsa fiât takdirinde aynı sebebler haiz tesir olduğundan bu makinalardan beş yüz elli beygir kuvvetinde olanının yetmiş beş bin liraya kadar ve iki yüz elli beygir kuvvetinde olanının de elli bin liraya kadar alınması

Afyon Vilâyeti Belediye Meclisi Zabıtnamesi

Esas №

Karar №

ittifakla muvafık görülmüştür .

Bu makinelerin her ikisini de yoksa birisini almak icap edeceği de meclisimizin münakaşa mevzuunu teşkil eden meselelerden biri olmuştur . İstanbul silahdar fabrikası müdürü yüksek mühendis Adnan Tunç'erin verdiği rapore göre büyük makinenin kazanı , makinayı tam taketle çalıştıracak büyüklükte değildir . Bu sebeble ikinci bir kazan daha alınmasına lüzum vardır . İyi bir kazanında yirmi beş otuz bin lira arasında alınabileceği ya pılan tetkikattan anlaşılmaktadır . Küçük makinenin kazanı ile kendi kazanı makinayı tam taketle çalıştıracığı cihetle bir kazan almakdansa yirmi yirmi beş bin lira daha fazla para vererek küçük makinayı da almak daha muvafık görülmüştür .

Belediye meclisince bu makinelere bu suretle kıymet takdir edildikten sonra işbu alımın pazarlıkları yoksa kapalı zarf usulilemi yapılması icap edeceği de uzun böylü görüşüldü , Daha evvelce Belediyemiz tarafından bir çok Belediyelere mektup yazmak suretile hazır bir makine aranıldığı gibi , bu işle alakalı firmalarda müraceat edilmiş olmasına rağmen bir makine bulmak mümkün olmadığı gibi komşu vilayet Belediyelerinin bil'hasa Eskişehir Belediyesinde memleket haricinde Süryede de makina aramış ve hatta Belediyemiz tarafından da Eskişehir Belediyesine müraceatla Süryeye giden heyetin fazla bir makine bulduğu takdirde bizide haberdar etmesi telgrafla istenilmiş olmasına rağmen bir makine bulunamamıştır .

İstanbul piyasasile sık sık temas eden bir çok Belediye meclis azalarında memleket dahilinde başka elde memleket ihtiyacına cevap verecek , kullanmağa elverişli bir makine bulmak mümkün olamayacağı kanaatını izhar etmelerine binaen bu makinelerin bir elde bulunduğunu kabul etmek zarureti olmasına ve 2490 sayılı artırma ve

Afyon Vilâyeti Belediye Meclisi Zabıtnamesi

Esas №

Karar №

eksiltme kanununun 46 inci maddesinin D fıkrasına tevfi kân pazarlıkla sa tın alınmasına imkân kanuni bulunmak la beraber başka elde de ihtiyacımıza yeter bir makine mevcut olup olmadığının araştırılması maksadile birde ilan yapılmasına karar verilmiştir . Bu ilan neticesin de birden fazla elde makine olduğu takdirde kapalı zarf usulüne , her ne suretle olursa olsun alınacak makine bir elde bulunduğu takdirde pazarlıkla alınmasını karar altına almıştır .

Bununla beraber cim arslan fabrikasilede teması muhafaza etmek ve şifahen mümessillerimize yaptıkları teklifin tetkike şayan olduğunun bildirilmesi ve alınacak cevabe göre muamele yapılması lüzumde kararlaştırılmıştır .

Bundan sonra Belediye meclisimiz gerek bu makinelerin , gerekse başka bulunacak bir veya iki makine alınması suretile tenvir işinin hal edilmesi için muhtaç olduğumuz montaj masrafile takriben^{yüz} elli bin lire kadar paranın ne suretle temin edilmesi mümkün olduğu hususunu araştırdı .

Belediyenin kendi bütçesile bu işi yapmasının mümkün olmadığını gördü . Çünkü geliri 938 senesinden farklı olmayan Belediyemizin masraflarının bir çokları o seneye nazaren en aşağı üç mislidir . İstikraz sureti le bu işi hal etmekde Belediye masraflarını artıracığı gibi bu kadar parayı istikraz yolile temin etmenin pek mümkün olmadığı neticesine vardı . Bu sebeblerle bu paranın tedariki için hemşehrilerimize müraceatın muvafık olacağı kanaatını edindi .

Çünkü riyaset makamının bu hususda halka müraceatla yapmış olduğu ankete cevaben bir çok hemşehrilerimiz kendiliklerinden birer taahhütname göndererek Belediyeye bu iş için ödünç para vereceklerini bildirmişlerdir . Bu taahhütlerin yekunu takriben elli bin liraya baliğ olmaktadır . Daha bir çok vatandaşların da kendiliklerinden bu nevi taahhütlerde bulunacağı Belediye meclisince kuw

Afyon Vilâyeti Belediye Meclisi Zabıtnamesi

Esas №

Karar №

etle umulma kdadır . Şu tecrübe bu paranın halkdan toplanabileceği ümidini vermiştir . Ancak bu külfetin adilane bir şekilde yapılması icap edeceği de aşikârdır .

Bu sebeble çalışma miadını doldurmuş üç makineden ikisi kırılmış , diğer birinin devanlı çalışmasında mümkün görülmemiş olduğundan elimizdeki santrali kapatmak ve yenisi almak vaziyeti karşısındayız .

Şuna binaen yeni makine aldığımız takdirde bu yeni santralardan elektirik ceryanı almak isteyenlerin peşinen ödemek mecburiyeti karşısında kaldıkları paranın miktarlarını tesbit etmek icap etmektedir .

Filhakike bir ba kımından halka böyle bir külfet yüklemek doğru görünmeyebilir . Fakat iyi tetkik eder ve iyi düşünürsek tesis masraflarının daima halk tarafından yani abonmanlar tarafından ödendiğini kabul zarureti vardır . Çünkü bir elektirik fabrikasının hatta Belediye parasile yani vergi ve resimlerden toplanan para ile yapıldugunu kabul etsek bile bunu halkın ödediği aşikârdır .

Şirket tarafından tesis edilmesi halinde de bu tesis masrafını şirket yine halkdan toplar . Buradaki fark bu tesisat masrafının önden alınmasından ibarettir . Sonradan ödeyeceği bu masrafı önden almamak halinde böyle bir tesis yapılamayacağından halkın çok mühim olan bu tenvir ihtiyacını karşılamakde mümkün olmayacaktır . Gazın mevcut olmaması ve gaz yerine mum , zeytün yağı gibi gaz yerine ikame edilebilen maddelerin istimalinin pek çok pahalı olması karşısında peşinen verilecek ve ceryan bedelile mahsup edilecek olan bu paranın verilmesinde fazla külfet olmadığını kabul etmek icap eder .

Halkın bazılarının bunu vermeğe muktedir olmadıkları ve binnetice bundan istifade edemeyecekleri de herkesce malum bir hakikattir . Fakat dünde tesisat masrafını ödeyemeyen ve binnetice bu hizmetten istifade edemeyenler vardı . Bu istifade edemeyen zümreyi düşünerek böyle bir tesis yapmakdan sarfı nazar etmek muvafık olmayacağı aşikârdır . Bir tesisden , bir hizmetten her vatandaşın istifade edebilmesi bir çok ehlvalde bir çok

Afyon Vilâyeti Belediye Meclisi Zabıtnamesi

Esas №

Karar №

kayıt ve şartlara bağlıdır .

Bütün bu mülahazalara binaen ceryan alabilmek --
içün aşağıdaki paraların peşinen ödenmesi ve her ay ya-
pılacak ceryan sarfiyat bedelinin üçte birinin peşin alı-
nan para ile mahsup edilmesi muvafık görülmüştür .

1 - Dükkan ve evlerden	60 lira
2 - Bir beygir kuvvetindeki motörlerden	150 "
3 - Bir beygir kuvvetinden fazla beher
beygir kuvveti için zamimeten	150 "
4 - Birinci sınıf otellerden	500 "
5 - İkinci " "	300 "
6 - Üçüncü sınıf " "	200 "
7 - Alelumum hanlardan	200 "
8 - " hamamlardan	100 "
9 - Birinci sınıf kahve ve ga-zino
ve lokantalardan	300 "
10 - İkinci sınıf kahve ve gazino
ve lokantalardan	200 "
11 - Üçüncü sınıf kahve , gazino
ve lokantalardan	100 "

12 - Otele bağlı kahve ve lokanta bulunduğu takdirde
bunlar için otelciler hakkında tesbit edilen mikdarın yüz
lira fazlasile alınmasına

Bu suretle temin edilecek para de kâfi gelmeye-
ceğinden Belediyeye âit olup abormanlara kira ile veril-
miş olan elektirik saat (sayaç)larının satılmasına karar
verilerek bu hususda ilişik cedvelde gösterildiği gibi --
943 yılı bütçesinin varidat kısmının sonuna 16/I fasıl
açılarak abormanlardan ve halkdan sarf edecekleri ceryan
bedeline mahsuben alınacak taviz ve 16/2 fasıl açılarak
Belediyeye âit elektirik sayaçların satış bedeli fevkalâ-
de varidat gösterilmesi ve buna mukabil 943 yılı masraf
bütçesinin 57/I fasıl açılarak 150 bin lira mübayaa olu-
nacak buhar makinası ve teferrüatı bedeli ve 57/2 fasıl
açılarak mübayaa olunacak makinanın nakli , montajı vesa-
ir bil'umum masrafı olarak fevkalâde tahsisat vaz'ı sure-

Afyon Vilâyeti Belediye Meclisi Zabıtnamesi

Esas №

Karar №

tile münzam bütçe tanzimine ve bu suretle şehir ihtiya-
cını önlemek üzere bir veya iki elektirik moxör ve maki-
sının mübayaasına gereği için karar örneğinin riyaset -
makamına takdimine 17-2-944 tarihinde karar verildi ..

(varidat)

Aded	Lira	Fasıl	madde	Lira
2315	60	I6	I Ev ve dükkanları için ceryan istihlak eden abonman ve halk- da n	138900
44	250		Kuvvei muharrike için ceryan istihlak eden müesseselerden	11000
6	300		Otellerden	1800
14	200		Hanlardan	2800
4	100		Hamamlardan	400
54	200		Kahve ve gazinolardan	10800
		I6	2 Belediyeğe âit satılacak elek- tirik saatlarının satış bedeli yakun	34300 200000

(Masraf)

57	I	Mübayaâ olunacak bir veya iki elektirik motör ve makina be- deli	150000
	2	Mübayaâ olunacak motor ve ma- kinanın nakil, montajı vesair bil'umum masrafı	50000
			200000

Reis

k âtip

kâtip

Kemal Aşkar

Tevfik Isca

Mustafa hancıoglu

K. Aşkar

P. Isca

M. hancıoglu